

9. SINIF DİN K.A.B. 25/26 DÖNEM 1.DÖNEM 1.YAZILI ÇALIŞMA SORULARI

1-A-“Derin düşünmek, fikir yürütmek ve kavramaya çalışmak” anlamlarına gelen kelimenin ismini yazınız.

CEVAP: Tefekkür

B-Kur'an-ı Kerim, yaratılış ile ilgili olarak Ankebût suresi, 20. Ayette “*Yeryüzünde dolaşın ve yaratılışın nasıl başladığına bir bakın...*” demektedir. Bu ayette Allah, dış dünya hakkında bilgi edinme görev ve sorumluluğunu insana yüklemektedir. Bu nedenle bilimin verilerini kullanmak suretiyle Allah'ın yaratılışı nasıl oluşturduğunu incelemek, aynı zamanda dinî bir eylemdir.

Parçada vurgulanan eylem aşağıdakilerden hangisidir?

CEVAP: Tefekkür

C-Derin düşünme yoluyla bir şeyin hakikatinin anlaşılmasına ne denir?

CEVAP: Marifet

2-A-Vahiy nedir?

CEVAP: Allah'ın emir ve yasaklarının Peygamberler vasıtasıyla insanlara ulaştırılmasıdır.

B-Vahiy kiminle başlamış ve kiminle sona ermiştir?

CEVAP: Hz. Âdem (as) ile başlamıştır (1 puan) Hz. Muhammed (sav) ile sona ermiştir

C-İslam'a göre dinin kaynağı (temeli, çıkış yeri) nedir?

CEVAP: Vahiy (Allah ve Peygamber) ilk İslam dini Hz. Adem (as) ile başlamıştır.

3-A- Allah ile bağ kurmanın yolları hangi salih amelleri yapmakla mümkün olur?

CEVAP: A-Dua B-İbadet C-Kur'an-ı Kerim okumak D-Tövbe

B-İnsanın Allah'a en yakın olduğu an hangi davranışı yapmasıyla mümkün olur?

CEVAP: Secde anıdır

C-Yüce Allah'ın rızasına uygun bir şekilde yapılan her türlü davranışa ne denir?

CEVAP: İbadet

4- İnsanı diğer varlıklardan ayıran özelliklerden beşini yazınız.

CEVAP:

1- İLAHİ BİR RUHA SAHİP OLMASI YANI ALLAHIN SUBUTİ SIFATLARINDAN HEPSİNE SINIRLI DA OLSA SAHİP OLMASI

2- AKILLI OLMASI, DÜŞÜNMESİ VE BU SAYEDE İMAN ETMESİ, ALLAH'IN YOLUNDAN GİTMESİ

3- İRADESİ İLE DEZAVANTAJ OLARAK KÖTÜYE ÇAĞIRAN NEFSİ OLMASINA RAĞMEN İYİ OLANI SEÇMESİ

4- BÜTÜN NİMETLERİN İNSANLAR İÇİN YARATILMASI

5-İNANMASI- VİCDAN VE SORUMLULUK SAHİBİ OLMASI

5- İbadetin terim anlamını (tanımını) , kapsamını ve ilkelerini yazınız?

İBADETİN TANIMI, KAPSAMI VE İLKELERİ

1-ALLAH RIZASI (İHLAS) İÇİN OLACAK

2-KİTAP VE SÜNNETE UYGUN OLACAK 3-İÇTEN GELECEK SAMİMİYETLE NİYET

6-Dua ve ibadetin insana katkılarından üçünü yazınız?

CEVAP: 1-ALLAHIN RIZASINI KAZANDIRIR. ALLAH KATINDAKİ DEĞERİNİ ARTIRIR

2-ALLAHA OLAN İMANINI GÜÇLENDİRİR.

3- NEFSİNİ TERBİYE EDİP İYİ İNSAN OLMASINI SAĞLAR

7-İnsan, Allah ile hangi yollarla irtibat- iletişim-bağ kurar? Yazınız.

1-İBADET ETMEK 2-DUA ETMEK 3-KURAN OKUMAK 4-TÖVBE ETMEK

İNSANIN ALLAH İLE İLETİŞİMİ

• Yüce Allah'a inanan kişi O'na karşı derin bir sevgi besler. Yüce Allah da insanın kendisiyle irtibat kurmasını ister. • İnsanın Allah'la irtibatı dua, ibadet, tövbe ve Kur'an okuma gibi yollarla gerçekleşir.

İBADET

Allah'a gönülden isteyerek yönelmek, boyun eğmek ve itaat etmektir. İbadete layık tek varlık olan Allah'ın emirlerini yerine getirmek, yasaklarından kaçınmaktır.

DUA

Tevhid inancının yansımasıyla başka tanrılardan değil sadece Allah'tan isteyip Allah Teâlâ'nın yüceliği karşısında kulun aczini itiraf etmesi, isteklerini O'na arz ederek O'nun lütuf ve yardımını dilemesidir.

TÖVBE

Tövbe, insanın, bilerek veya bilmeyerek yaptığı hata, büyük ve küçük günahlarından dolayı pişman olup bir daha aynı kusurları yapmamaya karar vererek bunlardan vazgeçmesidir.

KUR'AN OKUMA

Kur'an okumanın farklı şekilleri vardır. Kur'an-ı Kerim anlamak, hayata geçirmek ve sevap kazanmak için okunur.

8-“Mükellef” neye denir. Ve dinen mükellef olma şartları nelerdir?

CEVAP: Mükellef: ALLAHIN EMİR VE YASAKLARINDAN SORUMLU OLAN KİŞİLERE DENİR.

Mükellef olma şartları;

1-MÜSLÜMAN OLMAK 2-AKILLI OLMAK 3-ERGENLİK

9-“Ey iman edenler! Size bir fâsık haber getirirse bilmeyerek bir topluluğa zarar verip yaptığınıza pişman olmamak için o haberin doğruluğunu araştırın.” (Hucurât suresi, 6. ayet)

Bu ayette vurgulanan husus hangisidir?

CEVAP: Bilginin kaynağı ve gerçekliğinin araştırılması gerektiği

10-• “İnsanlar devenin nasıl yaratıldığına, göğün nasıl yükseltildiğine, dağların nasıl dikildiğine, yeryüzünün nasıl yayıldığına bir bakmazlar mı?” (Gâşiye suresi, 17-20. ayetler)

• “Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelip gidişinde akıl sahipleri için ibretler vardır.” (Âl-i İmrân suresi, 190. ayet)

Bu ayetlerde;

I. akıl, II. vahiy, III. duyu

bilgi kaynaklarından hangilerine vurgu yapılmaktadır?

CEVAP: I, II ve III

11-Arkeolojik kazılar neticesinde Göbeklitepe'nin 12 bin yıl öncesi Neolitik Çağ'a kadar uzanan bir geçmişi olduğu düşünülmektedir. Burası, yerleşim yerinden uzak bir kutsal alan görünümündedir. Kalıntılardan, oranın günlük yaşam için değil özel amaçlar için yapılmış bir tapınak olduğu anlaşılmaktadır. Arkeologlar şöyle demiştir: “Nerede bir kazı çalışması olsa muhakkak tapınak çıkmaktadır. Tapınaksız bir şehir, bir medeniyet yoktur.”

Bu metinden hangi yargılara ulaşılır? 3 adet yazınız.

CEVAP:

A) İnsanlık tarihinde bilinen ilk mabet, Göbeklitepe'dir.

B) Din olgusu, tarihin ilk dönemlerinden itibaren kurumsallaşmıştır.

C) Ateist bir toplum yoktur. Yüce bir varlığa sığınma ihtiyacı, tarih boyunca kendini göstermiştir.

12-İnsan beden ve ruhtan oluşan bir varlıktır. Bedenin ihtiyaçlarını karşılamalıdır. Karşılamaz ise biyolojik problemler çıkar. Maddi ihtiyaçları Beslenme / Giyinme / Barınma/ Uyuma vb.'dir.

İnsanın manevi ihtiyaçlarını yazınız?

CEVAP: SİĞİNMA, BAĞLANMA ihtiyacı ve bunun sonucunda GÜVENME (İNANMA) ihtiyacı karşılanır. Ruh bu güven ile kalbi SEVGİYLE dolar MUTLU olur.

13-Dinin insana kazandırdıklarından 4 tane yazınız?

CEVAP: A) Hayatı anlamlandırma B) Sorumluluk bilincini güçlendirme

C) İradeyi bilinçli kullanmayı sağlama D) İnsanlara faydalı olmayı teşvik etme

14-İnsan; “Ben kimim?”, “Niçin yaratıldım?”, “Nereden geldim, nereye gidiyorum?” gibi anlam arayışı barındıran sorularına cevap bulmaya çalışır.

Bu sorulara en doyurucu cevap nereden gelir?

CEVAP: İlahi kaynaklı din

15-“Geçmişte olduğu gibi günümüzde de bilimsiz, sanatsız, felsefesiz insan toplumları vardır fakat hiçbir zaman dinsiz bir toplum olmamıştır.” (Henri Bergson)

Fransız Filozof Bergson’un bu sözünden çıkarılabilecek 4 sonuç yazınız?

**CEVAP: A) Dinin evrensel bir olgu olduğu B) Dinin insanlık tarihi kadar eski olduğu
C) Toplumların bir dinî inanca bağlı yaşadığı D) Dinî inancın, tarihin her döneminde var olduğu**

16-“Yaratan Rabb’inin adıyla oku! O, insanı Alak’tan yaratmıştır. Oku! Kalemle yazmayı öğreten, insana bilmediğini öğreten Rabb’in sonsuz kerem sahibidir.” (**Alak** suresi, 1-5. ayetler)

Bu ayetlerdeki altı çizili bölümde geçen Alak kelimesinin Türkçe anlamı nedir?

CEVAP: Embriyo

17-Her resmin bir ressamının, her kitabın bir yazarının, her elbisenin bir terzisinin, her binanın bir ustasının olduğundan hiç kimse şüphe etmez. Ortada DÜZENLİ, ARMONİK, ESTETİK bir eser varsa onu mutlaka bir yapan bir ÖZNESİ, YAPICI, DÜZENLEYİCİSİ vardır diye düşünür.

O hâlde içinde yaşadığımız muhteşem DÜZENLİ evrenin de bir vardır.

Anlam akışına göre cümledeki boşluğa aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

CEVAP: yaratıcısı

18-“İnsanlar içinde öyleleri vardır ki bilgisi, kılavuzu ve aydınlatıcı bir kitabı olmadığı hâlde büyüklük taslayarak başkalarını Allah yolundan saptırmak için Allah hakkında tartışır durur. Onun dünyadaki payı, rüsva olmaktır. Kıyamet gününde ise ona yakıcı azabı tattıracağız.” (Hac suresi, 8 ve 9. ayetler)

Bu ayetlerden,

I. Kur’an-ı Kerim de Allah’ın doğru tanınmasının önemi üzerinde durulur.

II. Allah için namaz kılmalı, ahlaklı olunmalıdır.

III. Allah, kendisi hakkında zanda bulunulmasını hoş karşılamaz.

Yargılarının hangilerine ulaşılabilir?

CEVAP: I ve III

19-Akla bir nevi öncelik veren uzlaştırmacı bakış açısına göre gerçeğin kavranmasında akıl ve inanç yol göstericidir.

İnsan; kendi ve çevresindeki düzeni, incelikleri ve değerleri inanç ile akıl arasında kuracağı doğru ilişki sayesinde kavrayabilir. Dogmatizme olumsuz bir tavırla yaklaşan bu bakış açısında; aklın önemi kavranamadan; tam manası ile bir inanç durumu söz konusu olamaz.

Aşağıdakilerden hangisi metni destekler niteliktedir?

CEVAP: Anlamadan da körü körüne inanıyorum değil İNANMAK için AKLIMI kullanarak anlıyorum.

20-İnsan, aklıyla düşünerek (AKIL GÖZÜ) Allah’ı bulabilir. Fakat sadece onun varlığına ve birliğine, bütün âlemi yarattığına ve yönettiğine inanmak onu tanımak için yeterli değildir. Allah, bildiğimiz hiçbir varlığa benzemediği için onun nasıl bir varlık olduğu, duyu organlarıyla (5 DUYU) kavranamaz. Dolayısıyla insan, Allah’ı ancak yine onun kendisini insanlara bildirdiği şekilde bilebilir. Bu da Kur’an-ı Kerim’de ve Hadisler’de yer alan, Allah’a ait isim ve sıfatlar yoluyla olabilir.

Bu metinde vurgulanan husus nedir?

CEVAP: İnsanın Allah’ı tanıma yolları

21-Bir konuda hüküm vermeden önce araştırma yapılması Allah’ın emridir. Böyle davranıldığında kuruntuya kapılma, yanlış yapma ihtimali azalır. Bu nedenle iman gibi en temel konular başta olmak üzere her zaman doğru ve kesin bilgiye ulaşmak için gayret gösterilmelidir. Unutulmamalı ki zanla hareket eden insan ya yanlış bir yola sapar ya da zayıf bir imana sahip olur.

Bu parçanın başlığı ne olmalıdır?

CEVAP: İman - Bilgi ilişkisi

22-• “İman edip salih ameller işleyenler ise cennetliklerdir. Onlar orada ebedî kalacaklardır.” (Bakara suresi, 82. ayet)

• “İnsanlar, denenip sınanmadan, sadece ‘İman ettik.’ demekle bırakılacaklarını mı sanıyorlar?” (Ankebût suresi, 2. ayet)

• “Görenle görmeyen bir olmaz, iman edip salih ameller işleyen ile kötülük yapan da bir değildir. Ne kadar kıt düşünüyorsunuz!” (Mü’min suresi, 58. ayet) Ayetlere göre hangi yargılara ulaşılabilir?

CEVAP:A) Amel ile iman arasında sıkı bir ilişki vardır. B) Allah, güzel davranışlarda bulunanları ödüllendirecektir.

C) İman, kalpte yaşanan durağan bir duygudan ibaret değildir.

D Ademoğlunun inanç dışında Allah’a karşı başka sorumlulukları vardır.

23-İnanç, insanın ilkel yönünü terbiye ederek gerçeği anlamasını sağlar. Akıl da bu istek ve eğilimleri eğitir.

İnanç ile akıl bağını kurmuş bir insan, dünyevi yaşamda değer bütünlüğünü sağlar ve pozitif yaşamı şekillendirir.

İnsanlar arası sevgi ve bağlılık bu şekilde gelişir. Böylece gerçeğin kavranmasında aklın ve inancın yol gösterici özelliği ortaya çıkar. Bu parçadan hangi yargılara ulaşılabilir?

CEVAP: I. Aklını kullanan bir kişi aynı zamanda inançlıdır. II. İnanç ile akıl arasında bir iş birliği söz konusudur.

24-“Şüphesiz, göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelişinde, insanlara yarar sağlayacak şeylerle denizde yüzen gemilerde, Allah’ın gökyüzünden indirip kendisi ile ölmüş toprağı dirilttiği yağmurda, yeryüzünde her çeşit canlıyı yaymasında... düşünen bir topluluk için deliller vardır.” (Bakara suresi, 164. ayet)

Bu ayetten hareketle Kur’an-ı Kerim ile ilgili neler söylenebilir? 3 adet yazınız.

CEVAP: A) Aklı kullanmayı öğütler. Evrenin yaratılışı hakkında düşünmeye ve araştırmaya teşvik eder.

B) Evrendeki ölçü ve düzene dikkat çeker. C) Allah’ın ilmini ve sonsuz gücünü tanımaya yönlendirir.

25- Dinin sözlük ve terim anlamını yazınız?

CEVAP: Sözlük anlamı; yol, itaat, emir, ibadet, hesap, kural, ceza-mükâfat vb.

Terim anlamı (İslam Bilginlerine göre): Allah tarafından Peygamberler aracılığı ile İnsanların iyi olup dünya ve ahirette mutlu, huzurlu olmaları için gönderilen ilahi kurallar bütününe din denir.

DİNİN TANIMI, SEBEBİ, ÖNEMİ, KAYNAĞI

26- İnsandaki DİN DUYGUSUNUN KAYNAĞI nedir? Yaşamındaki gelişimi nasıldır? Kısaca açıklayınız.

Din duygusunun kaynağı, temeli, bu duygunun YARATILIŞTAN, DOĞUŞTAN (FİTRAT) gelmesidir. İnsan aciz, sınırlı bir varlık olduğu için ihtiyaçlarını giderecek kendinden daha güçlü yüce bir varlığa SİĞİNMA hissi vardır. Kişinin amacı da MUTLU olup, GÜVEN VE HUZUR içinde bulunmak için kendisinden daha mükemmel yüce bir varlığa SİĞİNMA ihtiyacıdır. Kişi ilk hayatında bebek iken yüce varlık olarak anne ve babasını görerek onlara sığınır. Ergenlik çağına ulaşınca, akıl olgunlaşınca insanların da sınırlı olduğunu her şeye gücü yetmediğini anlar. Bundan dolayı bütün ihtiyaçlarını giderecek, en mükemmel bir varlık arar. Bu varlık da Allah (Tanrı) olduğu için O'na sığınır, yardım umar, Allah, ihtiyaçlarını yaratır, verir, kendini güvende hissedip MUTLU olur ve Allah'a inanır. Tanrı inancı da dinlerde bulunduğu için bir dine girer, inanır.

27-İslam'a göre DİNİN KAYNAĞI nedir? Tarihsel gelişimini ve sonucunu kısaca açıklayınız?

İslam'a göre Dinin kaynağı, temeli, ilk çıkış yeri VAHİY (ilahi mesaj)'dır. İlk defa Din, Allah tarafından oluşturulmuştur. *İnsanlar tarafından değil.* İnsanların ihtiyaçları sebebiyle (sığınma-toplumda düzen) oluşmamıştır.

Allah, Hz. Âdem (a.s.) „i ilk insan ve ilk peygamber olarak gönderir, dinini kurar. Fakat insanlar sonradan Allah'ın gönderdiği Tevhid(İslam) dinini bozarlar. şirk inancına girerler. Bunun üzerine Allah, tekrar Peygamberler gönderir insanlar tekrar bozarlar ve bu süreç Hz. Âdem (a.s.) ile son ve bütün insanlığın Peygamberi Hz. Muhammed (s.a.v.) gönderilir. Bu arada 124.000 peygamber gönderilir. Allah, hiçbir toplumu peygambersiz bırakmaz. **“Andolsun ki biz, «Allah'a kulluk edin ve Tâğüt'tan sakının» diye (emretmeleri için) her ümmete bir peygamber gönderdik.” (Nahl 36)** Fakat insanlar, hak dini bozmuşlar ve en sonunda Allah, bozulmamak üzere, kıyamete kadar geçerli olsun diye son din olarak İSLAM DİNİ'Ni göndermiştir. Bundan dolayı Allah'ın Peygamberler ile gönderdiği bütün dinlerin ortak adı **“İSLAM DİNİ (TEVHİD DİNİ)”**dir.

28-İnsanların Din'e, Tanrı'ya inanma sebeplerini (Psikolojik, Sosyolojik, Felsefi) açıklayınız?

-Psikolojik: İnsanda din duygusu (SİĞİNMA, GÜVEN) doğuştan geldiği için, kişinin amacı da mutlu olup, güven ve huzur içinde bulunmak için acizlik sebebiyle kendisinden daha mükemmel yüce bir varlığa bağlanmak, SİĞİNMAK, ihtiyaçlarını gidermek ister. Kendini güvende hissedir. İnsanlara sığınır ama onlar da sınırlı olduğu için Allah'a yönelir, O'na sığınır. Bundan dolayı O'na inanır.

-Sosyolojik: a-İnsan toplumsal bir varlıktır. Tek başına yaşayamaz. Toplumsal yaşantıda huzur ve güven içinde bulunmak ister. Toplumsal huzur ise ahlaki kurallar ve yaşantıyla mümkündür. Kötülüklerin çoğalması anarşiyi, kaosu ortaya çıkarır. İşte dinler insanları AHLAKİ açıdan iyiye yönelttiği için de insanlar toplumsal barış ve huzur için dinlere girer.

b- İnsan çevrenin sözlerinden, eylemlerinden etkilenir. (anne-baba, arkadaş, okul, kitap, film vb.) İnsanlık ve medeniyet tarihinde insanlar tanrıya ve dine inandıkları için en başta da anne-babası inandığı için kişi onlardan etkilenir.

{ Üzüm üzüme baka baka kararır, arkadaş vezir de eder rezil de eder. (atasözleri) "Bana arkadaşını söyle sana kim olduğunu söyleyeyim." (Hz. Ali (r.a.))

FAKAT şunu da anti parantez belirtelim insanı çevre etkiler ama son kararı bireyin iradesi ve akli karar verir. Sorumluluk kişiye aittir. (Her koyun kendi bacağından asılır.) Mahkemelerde sanığı etkileyen kişiler olabilir fakat cezayı suçu bizzat işleyen alır.

-Felsefi sebep:

İnsan akılsal bir varlıktır. Aklının sorduğu sorulara cevap bulma ihtiyacıdır. Cevaplarını buldukça akli huzurlu, mutlu olur. İşte insan evrene baktığında mükemmel bir düzen görür. Bu düzenin kendi kendine TESADÜFEN olamayacağını bilir. Her düzenli nesnenin (AKLI OLMADIĞI İÇİN) bir Düzenleyici öznesi olduğuna göre der, bu evreni var edenin, insanüstü yüce bir varlık olduğu sonucunu varır. Bunun da Tanrı olacağına aklıyla ulaşır.

***Yani özetle insan, hem (kalp)iç huzuru, ♥ hem toplumsal huzuru, ♥ hem de akılsal huzuru ♥ aradığı için bu huzur ve mutluluğu En Mükemmel varlık olan Allah'da bulur.**

İnsanların Dine, Tanrı'ya İnanma Sebepleri

Özetle insan, hem (kalp) iç huzuru, hem toplumsal huzuru, hem de akılsal huzuru aradığı için bu GÖNÜL-TOPLUM-AKIL huzurunu ve mutluluğunu En Mükemmel Varlık olan Allah'da bulur.

1- PSİKOLOJİK SEBEP

**SIĞINMAK (refuge)
İNANMAK (belief)
GÜVENMEK (trust)**

İnsanda din duygusu doğuştan geldiği için, kişinin amacı da mutlu olup, güven ve huzur içinde bulunmak için kendisinden daha mükemmel yüce bir varlığa SIĞINIP ihtiyaçlarını gidermek ister.

İnsanlara sığınır (anne-baba-arkadaş-toplum) ama onların da sınırlı olduğunu anladığı zaman EN MÜKEMMEL VARLIK olan Allah'a yönelir, O'na sığınır. Ve kendini güvende hisseder. Bundan dolayı DUYGUSAL olarak O'na inanır.

2- SOSYOLOJİK SEBEP

**Arkeoloji ve Tarih Bilimi,
dinsiz ve ateist bir toplum bulamamıştır.
İnsan, sosyal bir varlıktır.
Üzüm üzüme baka baka kararır.**

A- İnsan toplumsal bir varlıktır. Tek başına yaşayamaz. Toplumsal yaşantıda huzur ve güven içinde bulunmak ister. Toplumsal huzur ise ahlaki kurallar ve yaşantıyla mümkündür. Kötülüklerin çoğalması anarşiyi, kaosu ortaya çıkarır. İşte dinler, insanları iyiyi yönelttiği için de insanlar toplumsal barış ve huzur için dinlere girer.

B- İnsan çevrenin sözlerinden, eylemlerinden etkilenir. (anne-baba, arkadaş, okul, kitap, film vb.) İnsanlık ve medeniyet tarihinde insanlar tanrıya ve dine inandıkları için en başta da anne-babası inandığı için kişi onlardan etkilenir. (Üzüm üzüme baka baka kararır, arkadaş vezir de eder rezil de eder. (atasözleri) "Bana arkadaşını söyle sana kim olduğunu söyleyeyim." (Hz. Ali (r.a.)) FAKAT şunu da anti parantez belirtelim insanı çevre etkiler ama son kararı bireyin iradesi ve aklı karar verir. Sorumluluk kişiye aittir. (Her koyun kendi bacağından asılır.) Mahkemelerde sanığı etkileyen kişiler olabilir fakat cezayı suçu bizzat işleyen alır. .

3- FELSEFİK SEBEP

**Aklın yolu birdir. Aklın kanunları
insanı hakikate ulaştıran bir araçtır.**

İnsan akılsal bir varlıktır. Akılının sorduğu sorulara cevap bulma ihtiyacı vardır. Cevaplarını buldukça aklı huzurlu, mutlu olur. İşte insan çevresine, evrene baktığında mükemmel bir düzen görür. Bu düzenin kendi kendine TESADÜFEN olamayacağını bilir. Her düzenli nesnenin (AKLI OLMADIĞI İÇİN) bir Düzenleyici Öznesi olduğuna göre, bu evreni var edenin de, insanüstü yüce bir varlık tarafından dizayn edildiği sonucuna varır. Bunun da Tanrı olacağına aklıyla ulaşır.

"FİLOZOFLARIN BÜYÜK ÇOĞUNLUĞU TANRI'NIN VAR OLDUĞU FİKRİNDE OLMUŞTUR. Bazıları ise özel bazı nedenlerden hareketle Tanrı'nın var olmadığını düşüncesini savunmuştur. Ama Tanrı'nın varlığını kabul edenler felsefe tarihinde çoğunluğu oluşturur." Arslan, Prof.Dr. Ahmet, Lise Felsefe Ders Kitabı, İnkılâp Kitabevi, İstanbul 1998, s.169

29- İlahi (Tanrısal) Dinlerde Peygamber önemini 2 örnekle açıklayınız?

- a) Peygamberler, bir öğretmen gibi Allah'ın mesajlarını açıklar, yorumlar ve insanlara öğretirler. Eğer Peygamber olmasaydı dini tam olarak anlayamazdık.
- b) Peygamberler, bizim gibi insan oldukları için dinin pratik kısmı, laboratuvarı gibi nasıl yaşanacağını gösterirler ve hayatlarında da güzel ahlaklarıyla bunları uygulayarak bize model ve örnek olurlar.

30-İblis'in şeytan olma (şirk inancına düşme) sebeplerinden 2 tanesini açıklayınız?

- a) İblis bilgili birisi olduğu için Allah'ın "Ateş topraktan üstündür, Âdeme secde et " bilgisi ve fikrinin yanlış olduğunu, yanlışlığını, kendisinin doğru düşündüğünü yani ateşin topraktan üstün olduğunu düşünüp (kibir ile) ben üstünüm dedi ve Allah'ın emrine İNANMADI ve kendisi (EGOSUNU-NEFSİNİ- AKLINI) Allah'ın yanına tanrı olarak getirdi ve şirke girdi. Şeytan, Allah'ın var olduğuna ve yaratıcı olduğuna inanıyordu. Fakat Allah'ın "el-Âlimu" isminde ve sıfatında eksiklik gördü. Kendisini, Allah'ın bilgi seviyesine çıkararak kendisinin özelliğini yüceltti.
- b) İblis ilk önceden meleklerin başkanı iken Âdemin yaratılması ile değerinin, statüsünün azalması, başına makam açısından bir sıkıntı gelmesi sebebiyle kıskançlığa girerek Allah'ın adaletine karşı çıktı.

ŞİRK

İBLİSİN ŞEYTAN OLMA SEBEPLERİ

KAFİR

"Meleklerle: "Âdem'e secde edin!" dediğimizde İblis dışındakiler derhal secdeye kapandı. İblis ise direnerek bundan kaçındı, kibirlendi ve kâfirlerden oldu."BAKARA 34 "

Bir zamanlar meleklerle: "Âdem'e secde edin!" diye emretmiştik de İblis dışında hepsi derhal secdeye kapanmıştı. İblis ise şunları söyledi: "Çamurdan yarattığın şu kimseye mi secde edeceğiz?"İSRA 61 "Yalnız İblis secde etmedi. O büyüklük tasladı ve kâfirlerden oldu." Allah şöyle buyurdu: "Ey İblis! Bizzat iki elimle yarattığıma secde etmekten seni alıkoyan nedir? Kendini bir şey sanıp büyüklük duygusuna mı kapıldın, yoksa gerçekten benim emrime bile itaat etmeyecek kadar yüce bir varlık mı oldun?"İBRAHİM: Ben ondan hayırlıyım! BENİ ATEŞTEN YARATTIN, onu (Âdem'i) çamurdan yarattın, dedi." SÂD 74, 75,76

ALLAH'IN SIFATLARINDA SINIR KOYMA I

İRÂDE - İLİM - KUDRET

İblis bilgili olduğu için Allah'ın bilgisi ve fikrinin (Ateş, topraktan üstündür, Âdeme secde et) yanlış olduğunu, Allah'ın yanlış olduğunu, kendisinin doğru bildiğini yani "ateşin topraktan üstün" olduğunu düşünüp ben üstünüm (kibir) dedi ve Allah'ın emrine, kendi EGOSUNU-NEFSİNİ, AKLINI Allah'ın yanına tanrı olarak getirdi ve şirke girdi. Şeytan, Allah'ın var olduğuna ve yaratıcı olduğuna inanıyordu.

Fakat Allah'ın "el-Âlimu" isminde ve sıfatında eksiklik gördü. Kendisini, Allah'ın bilgi seviyesine çıkararak kendisinin özelliğini (İLİM-BİLGİ) yüceltti ve ŞİRK koştı. Allah'ın EMRİNİ, AYETİNİ, FERMANINI inkar ettiği için KAFİR oldu.

ALLAH'IN SIFATLARINDA SINIR KOYMA 2

ADALET- KADER

Aklı, iradesi ve ilmi olup Cinlerden olan İblis ilk önceden meleklerin başkanı iken Âdemin yaratılması ile değerinin, statüsünün azalması, makam açısından bir sıkıntı gelmesi sebebiyle öfke ve kıskançlık ile Allah'ın adaletine karşı çıktı.

ŞEYTANIN GENEL ÖZELLİKLERİ

İNKAR VE HAKARET

- a) Kendini üstün görerek kibirli olması
b) Âdem'i kıskanması
c) İnsanlara kin duyduğu için kan davası güderek insanlığa düşman olması ve insanları kötü yola çağırması
d) Yolundan dönmeyip pişman olmaması inatçı olması.
e) İlk ırkçı
f) İlk kan davacı
g) İlk kıskanç
h) İlk isyan eden
i) İlk müşrik, ilk kafir

31- İslam'a göre Allah'ın yaratma özellikleri nasıldır? Sünnetullah kavramı ile açıklayınız?

Allah, hem yoktan yaratan, hem de vardan yaratan en yüce varlıktır. Örn: Hidrojeni ve oksijeni, evrende yok iken yaratmıştır. Suyu ise vardan yaratmıştır. Allah, evrende bir şey yaratırken (insanların düzenli bir hayatı olsun diye) %90 sebepler zinciri içinde yaratır. Yağmurun oluşması için buharlaşma, bulutlar, rüzgar v.b., Mevsimlerin oluşması için dünyanın 23 27 dk.. eğikliği vb. İşte Allah'ın tabiatı koyduğu bu DÜZENE, SEBEPLER ZİNCİRİNE "SÜNNETULLAH" (Allah'ın çizdiği yol, düzen) denir. Ayrıca Allah, rızık, şifa, başarı v.b. yaratırken de sünnetullah ilkesine göre de tedbirleri alan, gayret gösteren kişilere şifa, başarı, rızık gönderir. Çalışmayan adama, tembele, başarı, para nasip etmez.. (Arada %10) Allah, gücünü göstermek, her işte bir hayır vardır ilkesine göre ve sınamak, sabrını, şükürünü ölçmek için bazen, tehir ederek çalışana şifa, rızık vermeyebilir; çalışmaya da bir şans tanınarak şifa, rızık verebilir.(Mucize)

32- Kur'an'a göre dünyamız, maddi ve manevi açıdan nasıl bir yerdir? Açıklayınız

Maddi açıdan: Allah'ın yoktan yaratıp, her şeyi düzenli, uyumlu, amaçlı, estetik olarak (çiçekler, gezegenler, güneşin dünyaya uzaklığı v.b.) insanların rahat yaşayabilmesi için yarattığı fiziksel bir yerdir.

Manevi açıdan: İnsanların geçici olarak bir hancı bir yolcu misali, fani bir yer olarak, iyi ve kötünün ortaya çıkması için bir sınav yeri olarak yaratılmıştır. Kişinin amacı, bu dünyada iken iyi insan olup ahirette mutlu olarak yaşayıp Allah'a kavuşmasıdır.

33- İslam'a göre evrenin özellikleri nasıldır? 3 tane yazınız.

1-Yaratılmış şeyler, bir düzen ve ölçü içerisinde yaratılmıştır.(tabiat kanunu) Örn: dünyanın, güneşe uzaklığı v.b

2-Her şey Allah tarafından hem yoktan, hem de vardan yaratılmıştır Örn: insan, evren, şifa, nimet, H₂O ve H₂O v.s..

3- bir gaye ve amaç için yaratılmıştır, boşuna oluşmamıştır. Örn: su, insanların yaşaması için; insan, imtihan için

4-bir şeye muhtaçtır, ihtiyaç sahibidir, sırf kendi kendine bir iş yapamaz. Örn:2 hidrojen,1 oksijene; insan, yemeğe, suya; çiçek, fotosenteze v.b.

5-zaman ve mekân tabidir, zaman ve mekan yaratıkları kuşatmıştır. GEÇİCİDİR.. Örn: güneş ve yerküre v.b.

6-sınırlıdır, ölümlüdür, aciz ve eksik varlıklardır, en mükemmel olamazlar, MADDENİN, BAŞLANGICI VE SONU VARDIR.. Örn: İnsan, bilgisi sınırlıdır, her şeyi bilemez, bir gün ölür; hayvanların akli ve iradesi yoktur v.b.

34- a) Atatürk'ün İslam Dini'ni son din olarak görmesiyle ilgili bir sözünü yazınız.

"Bizim dinimiz, en akılcı ve en doğal dindir. Bundan dolayıdır ki son din olmuştur."

b) Atatürk'ün İslam Dini ile ilgili sözlerinden 2 tane yazınız?

"Her fert dinini ve diyanetini öğrenmesi gerekir. Bunun da en güzel ve doğru yeri de mekteptir."

"Din vardır ve gereklidir. Dinsiz milletlerin devamına imkan yoktur."

35-Allah'a yapılan ibadetin (kulluk, tapınma) özelliklerinden 4 tanesini yazınız?

36- İbadetin 5 adet çeşidini yazınız, birer örnek veriniz?

ŞEHİDLİĞİN EN YÜCE MERTEBE
OLMASININ SEBEBİ BEDENİNİ MALINI
HER ŞEYİNİ ALLAH İÇİN FEDA
ETMESİDİR.
ŞEHİTLİK, ZİRVE İBADETTİR.

İBADETİN ÇEŞİTLERİ

BEDEN İLE

NAMAZ - ORUÇ
CİHAD - TEBLİĞ
DİL İLE DUA VE
ZİKİR V.B.

MAL İLE

ZEKAT
SADAKA
CİHAD
V.B.

HEM MAL HEM BEDEN İLE

HAC
CİHAD
V.B.

DÜŞÜNCE İLE

TEFEKKÜR
TEBLİĞ - CİHAD
KİTAP YAZMAK
İLİM V.B.

KALP İLE

HÜSNÜ ZAN
İYİLİĞE KALBEN NİYET ETMEK
"YARATILANI YARATANDAN
DOLAYI SEVMEK"
"HUBBİ FİLLAH
BUĞDİ FİLLAH" V.B.

EN YÜCE OLAN ALLAH İÇİN NEFSİMİZE RAĞMEN
BEDENİMİZDEN, MALIMIZDAN VAZGEÇMEK KULLUĞUN ZİRVESİDİR.
TEVHİDİN YANSIMASIDIR.
KALBİMİZİ, DÜŞÜNCEMİZİ, BEDENİMİZİ, DİLİMİZİ, AKLİMİZİ, MALİMİZİ
ALLAH RİZASI (İHLAS) İÇİN TESLİM ETMEK UBUDİYYETTİR.

37- İslam'da bilginin kaynakları / bilgi edinme yolları nelerdir. ÖNEM SIRASINA göre yazınız. Açıklayınız?

İSLAM'DA BİLGİ KAYNAKLARI

İslamın 1. ana bilgi
kaynağı Allah'ın
sözleri olan
Kuran-ı Kerim'dir.

1- Kur'an'ı açıklar
(Namazın, Zekatın
yapılışı vb)
2- Kur'an'da olmayan
bir konuda YENİ
HÜKÜM koyar.
(Yırtıcı kuşların etini
Hz. Peygamber
haram etmiştir.)

SÜNNET

Kur'an'da ve Sünnet'te
olmayan bir konuda
Vahye uygun olarak
UZMAN AKIL (din adamı)
yeni bir hüküm koyar.
(Midye yenir mi yenmez
mi?
Kan abdesti bozar mı
bozmaz mı ? v.b.)

SELİM
AKIL

5 duyuda uzman
olan Bilim adamları,
Din adamlarına
bilimsel veriler verir.
(Midye sağlığa
zararlı mı değil mi?
v.b.)

SALİM
DUYULAR

KUR'AN

DİNİ MESELELERİN ÇÖZÜMÜNDE İLKE, YÖNTEM

1. KİTAP (KUR'AN-I KERİM) 2. SÜNNET (HADİSİ ŞERİFLER)
3. SELİM BİLEN AKIL, UZMAN KİŞİ (DİN ADAMI) (İCTİHAD-İCMA-KIYAS) 4. SALİM BİLEN DUYULAR (BİLİM/BİLİM ADAMI)

İslam'da dini bilgi oluşurken ilk önce

1. **Kaynak:** Kur'an'a bakılır. (Örneğin Domuz Eti) Sonra Kur'an'da bir bilgi yoksa
2. **Kaynak:** Sünnet'e bakılır. (Mesela yırtıcı kuşlarının etinin haram kılınması)
Sonra Kur'an'da ve Sünnette bir bilgi yoksa
3. **Kaynak:** Selim Bilen Akıl'a (Din Âlimi) bakılır. (Midyenin caiz olup olmaması)
Sonra din âlimi, uzmanı olmadığı konularda
4. **Kaynak:** Salim Bilen Duyulara (bilim ve bilim adamına) sorar. (Midye konusu biyoloji uzmanlığı gerektirir.) Sonra Din adamı uzman aklı ile bilimden aldığı veri ile yorum yaparak (KIYAS) (İCTİHAD) fetva verir.

Dini Problemi çözmeye çalışan Uzman aklın yorumu için kriterler:

1. Kurana ve Sünnete aykırı olmamalı
2. Kuran ve Sünnet bir konuda hüküm veriyse farklı bir hüküm ortaya koyamaz sadece izah eder, açıklar.
3. Kuran ve Sünnette bir hüküm yoksa yeni bir hüküm getirebilir.
4. Din adamlarının çoğunluğu bir fikirde ortak ise (İCMA) Müslümanlar da çoğunluğa uymalıdır}
5. Nefs'ten, duygudan, ön yargıdan, ideolojilerden etkilenmemiş selim (temiz, saf) akıl ve uzman olan akıl İslam'da önemli bir bilgi kaynağıdır.

AYETLER VE HADİSLER

"Eğer bilmiyorsanız ilim sahiplerine sorun." (Enbiya Suresi 7)

"İşte bunlar Allah'ın belirlediği sınırlardır. Kim Allah'a ve Peygamberi'ne itaat ederse Allah onu, içinde ebedî kalmak üzere altlarından ırmaklar akan cennetlere yerleştirir. İşte en büyük başarı ve kurtuluş budur." (Nisa 13)

"Alimler, peygamberlerin varisleridir." (Buhari) "İctihad edip isabet eden iki ecir, hata eden bir ecir alır" (Buhârî) (Resulullah, "Kur'an'ı dört kişiden öğreniniz: Abdullah bin Mes'ud, Übey bin Ka'b, Muaz bin Cebel ve Ebû Huzeyfe" buyurmuştur. Hz. Muâz (ra) Yemen'e vali olarak gönderileceği sırada veda anında Efendimiz (s.a.s.), Hz. Muâz'a bir soru sordu: "Sana bir dava getirildiğinde ne ile hüküm verirsin?" -Muâz, "Allah'ın Kitabı'yla." dedi. -"Onda bulamazsan ne ile hükmedersin?" diye tekrar sordu -Muâz, Allah Resulü'nün sünnetiyle." diye cevap verdi. -Resul Ekrem'in (s.a.s.): "Ya orada da bulamazsan?" demesi üzerine -Muâz şu cevabı verdi: "O zaman kendi görüşüme göre icthad eder, ona göre hüküm veririm." Onun bu cevabı Peygamber'imizi (s.a.s.) çok sevindirdi.)

39- İnsanların, İslam dinini inkar (red, inanmama) etme sebeplerini yazıp açıklayınız?

1. KİBİR "Allah'ın ayetlerini inkâr edenlerin kalplerinde ancak kibirlenme (büyüklenme) var." (Mü'min Suresi 56)	4. ÇEVRENİN ETKİSİ, GELENEK, TAKLİT ETME "(Maşerde) yine şöyle diyecekler (müşrikler): Ey Rabbimiz! Doğrusu bizler (dünyada) beylerimize ve büyüklerimize itaat ettik de bizleri yanlış yola götürdüler." (Ahzab suresi 67)"
2. MADDİ MENFAAT (para, mevki, yaşam tarzı), NEFSİN ARZULARI "Şimdi o kimseyi gördün ya: (keyfine taparcasına heveslerini) zevkini kendine ilah edinmiş." (Furkan Suresi 43)	5. CAHİLLİK "İnsanlardan kimi de vardır, Allah hakkında gerçek bir bilgisi olmadığı halde, mücadele eder de, her inatçı (insan veya cin) şeytana (toplumların ileri gelen sapkınlarının, aldatıcı şeytani güçlerin fikirlerine uyarak) tâbi olur." (Hac 3)
3. SORUMSUZLUK İŞ YAPMANIN AĞIR GELMESİ, TEMBELLİK "Müşriklere, kendilerini davet ettiğin bu Tevhid Dini ağır geldi." (Şura suresi 13)	6. İNATLAŞMA ve KİN "Yüzüne karşı Allah'ın ayetleri okunurken işitir de, kibrinden bunları hiç işitmemiş gibi (küfrü üzerinde) ısrar eder." (Casiye suresi 8)

İNKAR SEBEPLERİ

İnsanların Allah'a ve Allah'ın gerçek dini İslam'a inanmamalarının, kabul etmemelerinin bir çok sebebi vardır.

9. SINIF I. ÜNİTE "İnsan ve İnsanın Yaratılışı"		
İSLAMA GÖRE İNSANIN YARATILIŞI		
1- Döllenenmiş Yumurta O, insanı alekadan yarattı. (Alak 2) [Aleka'yı, embriyo, döllenmiş yumurta veya kan pıhtısı olarak tercüme edenler oluyor.]	2- Nutfeden O insan, [rahme] akıtılan meninin içinden bir nutfе [sperm] değil miydi? (Kıyamet 37) O, insanı bir damla nutfeden [spermden] yarattı. (Nahl 4)	3- Sudan Her canlı şeyi sudan yarattığımızı görüp düşünmediler mi? (Enbiya 30) Sudan bir insan yaratıp onu nesep ve sihriyete dönüştüren Odur. (Furkan 54)
4- Toprakdan Allah nezdinde İsa'nın durumu, Âdem'in durumu gibidir. Allah onu topraktan yarattı. Sonra ona ol dedi ve oluverdi. (Al-i İmran 59) Sizi topraktan yaratması, Onun [varlığının] delillerindendir. (Rum 20)	5- Balçıktan Biz insanı, kuru çamurdan, şekillenmiş balçıktan yarattık. (Hicr 26) O sizi çamurdan yarattı. (Enam 2) Biz insanı süzme çamurdan yarattık. (Müminun 12)	6- Toprak ve Meni Allah sizi topraktan, sonra meniden yarattı. (Fatır 1)
7- Toprakdan, nutfeden, alekadan Ey insanlar, eğer öldükten sonra dirilmekten şüpheniz varsa, [bilin ki] biz, sizi topraktan, sonra nutfeden [spermden] sonra alekadan sonra yapısı belli belirsiz bir et parçasından yarattık. (Hac 5)	8- Aşamalardan geçerek Sizi merhalelerden [aşamalardan] geçirerek O yarattı. (Nuh 14) Sizi annelerinizin karnında üç karanlık içinde türlü yaratılış safhalarından geçirerek yaratmaktadır. Zümer 6	9- Tek nefisten O, sizi bir tek nefisten [Âdem'den] yarattı. (Enam 98, Zümer 6) Sizi bir erkekle bir dişiden yarattık. (Hücurat 13)
10- Yoktan yarattı İnsan düşünmez mi ki, o hiçbir şey değil iken biz onu yoktan yarattık. (Meryem 67)	Netice: 1- Allahü teâlâ her şeyi yoktan yarattı. Yani Onun yaratmasından sonra var oldular. 2- Hazret-i Âdemi topraktan yarattı. Ondan Havva validemizi yarattı.	Netice: 3- Bu ikisinden diğer insanları [sperm, ovum vasıtasıyla] yarattı. 4- Bunları ve yaratmasındaki aşamaları âyetlerinde bildirdi.
"Sizin yaratılışınızda ve (Allâh'ın) yeryüzünde yaydığı canlılarda, kesin olarak inanan bir toplum için ibret verici işaretler vardır" Câsiye, 45/4		